

ЗВІТ

**про результати анонімного інтернет-опитування
здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти»
факультету «Аудіовізуальне мистецтво та заочне навчання»
освітньо-професійної програми
«Фотомистецтво та візуальні практики»
щодо випадків сексуальних домагань, сексизму та інших видів
дискримінації у студентському середовищі
(осінній семестр 2021/2022 н. р.)**

Робочою групою з забезпечення якості освітньої діяльності Харківської державної академії дизайну і мистецтв у період з 08.09.2021 по 23.09.2021 року було проведено анонімне інтернет-опитування студентів і студенток. Анкету розміщено на сайті ХДАДМ. У змісті анкет містилась інструктивна частина для тих, хто бере участь в опитуванні.

Метою моніторингу було вивчення ставлення студентів факультету «Аудіовізуальне мистецтво та заочне навчання» освітньо-професійної програми «Фотомистецтво та візуальні практики» щодо випадків сексуальних домагань, сексизму та інших видів дискримінації в студентському середовищі.

Характеристика вибірки: 26 респондентів (55,3% від загальної кількості), студентів 2-4 курсів, здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти факультету «Аудіовізуальне мистецтво та заочне навчання» (освітньо-професійна програма «Фотомистецтво та візуальні практики») денної форми навчання. Опитування не мало на меті проведення кількісного аналізу отриманих результатів, отже, зосередимося на змістовному аналізі результатів анкетування (4 питання «закритого», 2 – «відкритого» типу).

Результати аналізу відповідей на питання «Вкажіть Вашу стать» свідчать – 73,1% респондентів вказують, що вони ідентифікують себе як осіб жіночої статі, 26,9% студентів, які брали участь в опитуванні – як осіб чоловічої статі. Жоден з опитуваних не ідентифікував себе як особу іншого гендеру – 0% .

Результати відповідей на питання «Вкажіть Вашу стать» представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

- *Відповіді на питання: «Вкажіть Вашу стать»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Жіноча	73,1
Чоловіча	26,9
Інша відповідь (інший гендер)	-

Аналіз відповідей показав, що, за інформацією, отриманою від респондентів, освітньо-професійну програму «Фотомистецтво та візуальні практики» опановують переважно дівчата.

Результати відповідей на питання «На Вашій спеціалізації навчаються переважно дівчата чи хлопці?» представлені в таблиці 2.

Таблиця 1

- *Відповіді на питання: «На Вашій спеціалізації навчаються переважно дівчата чи хлопці?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Переважно дівчата	100
Переважно хлопці	-
Приблизно порівну	-

На питання «Чи відомо Вам про факти сексуальних домагань у ХДАДМ чи на факультеті? Опишіть коротко» більшість респондентів – 77% від загальної кількості студентів – тих, хто брав участь в опитуванні – надали чітку відповідь: «Ні!». Не відомо про факти сексуальних домагань у ХДАДМ чи на факультеті 11,5% опитуваним. Відмовились надавати відповідь на питання 3,8% опитуваних, а 7,7% студентів із тих, хто брав участь в опитування, погодились надати розгорнуту відповідь (орфографія збережена).

- Щось чув але не впевнений що ці слухи правдиві.
- Саме домагань – тільки чутки від інших дівчат (особисто не підтверджую ці чутки).

Результати відповідей на питання «Чи відомо Вам про факти сексуальних домагань у ХДАДМ чи на факультеті? Опишіть коротко» представлені в таблиці 3.

Таблиця 3

- *Відповіді на питання: «Чи відомо Вам про факти сексуальних домагань у ХДАДМ чи на факультеті? Опишіть коротко»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Ні	77
Не відомо	11,5
Не відповіли на питання	3,8
Надали розгорнуту відповідь	7,7

Лише 15,3% респондентів указали, що чули зі сторони викладачів/адміністрації/колег некоректні чи сексистські вислови/дії з сексуальним контекстом. Переважна більшість студентів – 73% чітко та однозначно стверджують: «Ні!», обрали відповідь «важко відповісти» 11,7% опитуваних.

Результати відповідей на питання «Чи чули Ви зі сторони викладачів/адміністрації/колег некоректні чи сексистські вислови/дії з сексуальним контекстом?» представлені в таблиці 4.

Таблиця 4

- *Відповіді на питання: «Чи чули Ви зі сторони викладачів/адміністрації/колег некоректні чи сексистські вислови/дії з сексуальним контекстом?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Ні	73
Так	15,3
Важко відповісти	11,7

Важливу інформацію отримано при аналізі відповіді на питання «Як Ви готові реагувати на події/висловлювання щодо Вас чи Ваших колег, які містять ознаки сексуальних домагань?» Лише 3,8% опитуваних не погодились надати відповідь на це запитання. Абсолютна більшість (96,2%) студентів, які брали участь в опитуванні погодились висловити свою думку, відповіді отримані знакові й емоційні (орфографія збережена):

- Так.
- Так.
- Негативно.
- Звернуся спочатку до викладача, якщо питання не вирішиться, звернусь у деканат.
- Зроблю зауваження.
- Звернутись до навчальних органів.
- Так.
- Повідомляти на кафедрі.
- Присікати.
- Звернення в деканат.
- Я готова вступити в конфлікт з тією людиною, яка здійснює подібні дії і надати цій ситуації публічний розголос
- Сповіщу потрібних людей
- Придавати такі події оголошу та засудженню.
- Поскаржитися адміністрації ХДАДМ, та звернутися до поліції.
- Ми готові допомогти усім жінкам.
- Звернуся до викладача, або піду в деканат.

- Дії відносно поведінки до кого це було спрямовано.
- Буду захищатися.
- Повідомити про це поліцію.
- Це залежить від тяжкості такої події/висловлювання, але в основному я б спочатку спробував особисто з цим розібратись
- Звертатися до адміністрації академії, в особливих випадках до поліції , або особиста розмова.
- Негативно.
- В такому випадку (якщо це трапляється в межах академії), повідомлю адміністрації та зверну її увагу на непрофесійні відносини з боку викладача-зловмисника. Навчаюся 4-й рік, жодного разу не потрапляла в такі ситуації, мною за викладачами не помічено не професійного відношення та плавного переходу на інтимні теми/спроби досягнути тілесного контакту.

Жоден з опитуваних не ставиться позитивно до факту сексуальних домагань, але залишається відкритим питання, що мається на увазі під висловлюванням «ознаки сексуальних домагань?», тобто, не визначено критерії, що вже є сексуальним домаганням, а що лише містить ознаки? І респонденти готові перекласти відповідальність на «навчальні органи», «потрібних людей», звернутися до деканату і поліції, або ж готові обрати вичікувальну позицію до тієї миті, коли поведінка партнеру по контакту не набуде чітких ознак домагань.

Опитування показало, що переважній більшості респондентів (61,5%) відомо, куди можна звернутись якщо хтось зазнає сексуальних домагань.

Визнали, що не знають, куди можна звернутися по допомогу 15,3% респондентів. До групи тих, хто не відає (або ж не переймався цим питанням), куди звернутися по допомогу, якщо хтось зазнає сексуальних домагань, можна віднести майже чверть (23,2%) опитуваних, які обрали варіант відповіді: «Важко відповісти».

Результати відповідей на питання «Чи відомо Вам куди можна звернутись якщо хтось зазнає сексуальних домагань?» представлені в таблиці 5.

Таблиця 5

- *Відповіді на питання: «Чи відомо Вам куди можна звернутись якщо хтось зазнає сексуальних домагань?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Так	61,5
Ні	15,3
Важко відповісти	23,2

Дані проведеного аналізу дають змогу дійти висновків, які сприятимуть створенню безпечного і передбачуваного для студентів середовища у Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

Жоден з опитуваних не ідентифікував себе як особу іншого гендеру, опитувані ідентифікують себе як осіб жіночої (73,1%) або чоловічої (26,9%) статі.

Переважає більшість студентів, які навчаються за освітньою програмою «Фотомистецтво та візуальні практики» – дівчата, отже, студентській спільноті притаманні всі характерні ознаки «жіночого колективу» з його перевагами і недоліками. Більш детально можна буде дослідити особливості ставлення студентів щодо випадків сексуальних домагань, сексизму та інших видів дискримінації в студентському середовищі в ході подальших розвідок на більш численній групі респондентів і на більш репрезентативній вибірці.

Про факти сексуальних домагань у ХДАДМ чи на факультеті невідомо 88,5% опитуваним. 77% надали коротку відповідь: «Ні!»; указали, що вони ніколи про таке не чули 11,5% респондентів. Серед тих, хто погодився «описати коротко» найпоширеніша думка: «щось чули», але не впевнені у тому, що чутки правдиві».

Визнали, що чули зі сторони викладачів/адміністрації/колег некоректні чи сексистські вислови/дії з сексуальним контекстом 15,3% респондентів. Переважає більшість або не чула таких висловів (73%), або ж ускладнюється конкретно відповісти на запитання (11,7%), що свідчить про невизначеність особистісної позиції щодо коректності висловлювань і контексту дій.

Більшість з опитуваних не може чітко диференціювати ознаки сексуальних домагань і прагне перекласти відповідальність за рішення, як протистояти домаганням на «навчальні органи» (цікаво, що респонденти мають на увазі під «навчальними органами»? Розчулює, що респонденти мало не ставлять знак рівності між могутністю кафедр, деканату і поліції у сприйнятті можливостей захисту від ймовірних домагань. Непряме свідчення низького рівню сформованість навичок самозахисту – обіцянка сповістити «потрібних людей».

Про високий рівень інформаційної і соціальної підтримки студентів свідчить те, що 61,5% студентам, які брали участь в опитуванні, відомо, куди можна звернутися за допомогою. Свідчення невизначеності особистісної щодо можливостей захисту 15,3% респондентів – визнання у тому, не їм не відомо, куди можна звернутись, якщо хтось зазнає сексуальних домагань, а 23,2% опитуваним «важко відповісти», отже, до анкетування вони навряд переймалися цим питанням. Особливо з урахуванням того, що прямуючи до аудиторії, де проходять заняття за освітньою програмою «Фотомистецтво та візуальні практики», студенти декілька разів на день проходять повз кабінету юриста Академії (з дуже помітною назвою і розкладом консультацій).

З урахуванням того, що брати участь в опитуванні студентам було запропоновано відразу після початку занять в осінньому семестрі 2021-2022 навчального року, тому не дивно, що в опитуванні брали участь не всі

студенти. Отже, опитування можна вважати пілотажним – пробно-пошуковим. Моніторинг, в якому братимуть участь більша кількість студентів, заплановано провести наприкінці осіннього семестру 2021-2022 навчального року.

27.09.2021 р.

Голова робочої групи
з забезпечення якості
освітньої діяльності ХДАДМ

Наталя БІЛЬДЕР